

27.09.2023

Ärende/6

§ 223

Genomförande av Vandaspårans avsnitt i Helsingfors

HEL 2023-008218 T 08 00 02

Beslut

Stadsfullmäktige godkände projektplanen för Vandaspåran så att den följs som vägledning och genomförandet av projektets avsnitt i Helsingfors så att

- maximipriset för spårvägen och sammanhängande gatuinfrastrukturen exklusive mervärdeskatt uppgår till 15 miljoner euro (Jordbyggnadskostnadsindexet 10/2022, poängtalet 128,37, 2015=100),
- staden förhandlar med staten om statligt stöd för projektet under hösten 2023 och
- villkoret för genomförandet är att Vanda stad inleder byggnadsfasen för sin del av projektet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Yhteenveto Vantaan ratikan Helsingin hankeosuudesta
- 2 Vantaan ratikan hankesuunnitelma
- 3 Mellunmäen keskuksen kunnallistekninen yleissuunnitelma
- 4 Länsimäentien ja Jänkäpolun yleisasemapiirustus

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag
Vanda stad

Bilagor till utdrag
Förslagstext

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Allmänt

Vandaspåran är en snabbspårvägsförbindelse från Mellungsbacka i Helsingfors via Håkansböle, Dickursby och Aviapolis till flygplatsen i Vanda. Spårvägen är totalt cirka 19,3 kilometer lång varav ett banavsnitt på cirka 500 meter och den östra ändhållplatsen ligger i Helsingfors. Spårvägen har planerats enligt samma planeringsprinciper som snabbspårvägen i Helsingfors. En ny depå för spårvägen byggs i Fagersta i Vanda. Spårvägslinjen kommer att köras som tätast med 7,5 minuters intervall. Restiden från Mellungsbacka till flygplatsen är cirka 54 minuter och medelhastigheten cirka 22 km/h.

Spårvägen är Vanda stads spetsprojekt som styr utvecklingen av stadens markanvändning i enlighet med stadens strategi och generalplan genom att bidra till stadens tillväxt vid kollektivtrafikförbindelserna med hjälp av att förtäta den befintliga stadsstrukturen. Generalplanen för Vanda stöder sig på spårvägen och vid sidan av projektplaneringen har staden utarbetat en dispositionsplan för spårvägen. Dispositionsplanen styr närmare planering av markanvändningen.

Vandaspåran har beaktats i generalplanen för Helsingfors och bidrar till genomförandet av generalplanens mål om en nätverksstad för spårtrafik. I generalplanen finns flera andra reservationer för snabbspårväg som har kopplingar till Vandaspåran. Byggandet av Vandaspåran är i linje med genomförandeprogrammet för Helsingfors generalplan 2022, i vilket Mellungsbacka är ett av stadsförnyelseområdena och en tyngdpunkt för kompletteringsbygget.

Tidigare beslut

Vanda stadsfullmäktige godkände Vandaspårans översiktsplan och inledde planeringen för genomförandet 16.12.2019. Vanda stadsstyrelse godkände 8.5.2023 Vandaspårans projektplan och stadsfullmäktige 22.5.2023 genomförandet av projektet.

Helsingfors stadsfullmäktige godkände 27.11.2019 översiktsplanen som underlag för den fortsatta planeringen och konstaterade att Vandaspåran är en regionalt viktig förbindelse vars fortsatta planering är motiverad.

Kostnader

Kostnaderna för banavsnittet i Helsingfors har beräknats i en kommunalteknisk översiktsplan för Västerkullavägen. De totala kostnaderna för byggandet av spårvägsinfrastrukturen, sammanhängande gator och flyttningen av ledningar uppgår till 15 miljoner euro. I kostnadsberäkningen ingår kostnader för att bygga, låta bygga och planera spårvägen och en riskreservering. Vid byggandet görs dessutom andra investeringar som betjänar markanvändningen i området, såsom kommunal-

tekniska arbeten. Depån i Fagersta byggs utifrån en separat projektplan och beräknas medföra kostnader på 79 miljoner euro.

Vandaspårans trafikeringskostnader uppgår 2030 till cirka 17,8 miljoner euro. Projektet beräknas öka HRT-sammanslutningens kostnader med cirka 24 miljoner euro för samma år och Helsingfors kommunandel med cirka 4 miljoner euro.

Konsekvenserna för Helsingfors ekonomi har inte bedömts lika omfattande som konsekvenserna för Vandas ekonomi. En omfattande bedömning av konsekvenserna för Helsingfors ekonomi skulle kräva en separat bedömning av spårvägens konsekvenser för de biljettintäkter som bokförs för Helsingfors, stambussalternativets byggnadskostnader, fastighetsekonomiska intäkter och skattekonsekvenser. Helsingfors kommer att få en engångsartad post på cirka 3 miljoner euro som aktieteckningar, men ändå beräknas byggandets konsekvenser för Helsingfors stadstrafik vara en aning under 10 miljoner euro negativt.

Om man antar att spårvägen ökar fastigheternas värde och sätter fart på fastighetsutvecklingen på samma sätt som i Vanda, medför Vandaspåran troligtvis fastighetsekonomiska intäkter för Helsingfors i Mellungsbacka. Vandaspårans skattekonsekvenser för Helsingfors beror på konsekvenserna i skatteinkomsterna, ändringarna i stadens invånarantal, åldern och den socioekonomiska bakgrunden hos dem som flyttar in i staden och kostnaderna för att tillhandahålla tjänster för invånarna i anknytning till bygget av spårvägen.

Beaktansvärd är även den positiva inverkan på ryktet som Vandaspåran medför stadsförnyelseområdet i Mellungsbacka.

Projektets konsekvenser

Spårvägens konsekvenser för trafiksystemet har bedömts med hjälp av den regionala trafikmodellen Helmet. Jämförelsealternativet är ett stambusslinjenät och en smärre mängd ny markanvändning som stöder sig på busslinjerna. Spårvägens passagerarantal uppskattas uppgå till 31 000 passagerare om dygnet år 2030. Spårvägen ökar andelen av hållbara färdstätt inom sitt verksamhetsområde och betjänar färdkedjor med omstigning på ett mångsidigt sätt. I samband med bygget av spårvägen förbättras förhållandena för fotgängare och cyklister och gatumiljöns säkerhet och tillgänglighet.

Utifrån spårvägens buller- och vibrationsutredningar finns det inget behov för särskilda skyddsåtgärder vid avsnittet i Helsingfors. Byggandet medför olägenheter för trafiken, invånare och företag i närheten under byggnadsarbetet. I projektplanen föreslås åtgärder för att minska olägenheterna under byggarbetenas gång. I närheten av spårvägens av-

27.09.2023

Ärende/6

snitt i Helsingfors finns det inga värdefulla eller skyddade naturobjekt. Miljökonsekvensbedömningen preciseras och kompletteras i beredningen och den närmare fortsatta planeringen av detaljplanen för Västerkullavägen.

Enligt projektets samhällsekonomiska lönsamhetskalkyl är dess sammanräknade fördelar negativa, eftersom ökningen i trafikeringskostnaderna överstiger den uppskattade summan för användarfördelarna. I kalkylen ingår inte de fastighetsekonomiska fördelar som stadsutvecklingen medför och som är betydande med tanke på Vanda.

Projektet är ett synligt exempel på Helsingfors och Vanda städers vilja och förmåga att samarbeta.

Växelverkan

Vanda stad har informerat mångsidigt om Vandaspåran i olika kanaler och invånarna har haft flera sätt att delta i planeringen av projektet bland annat med hjälp av invånarmöten och webbenkäter, i vilka även helsingforsarna har haft möjlighet att delta. Växelverkan beskrivs i rapporten om projektplanen. Vanda stad har rapporterat hur projektet framskrider till Helsingfors stad och övriga partner i en uppföljningsgrupp som leds av Vanda stadsdirektör. Växelverkan fortsätter vid projektets fortsatta planering.

I samband med beredningen av detaljplaneändringen för Västerkullavägens norra del och Laakavuoren koulu med omgivning finns det möjlighet att framföra åsikter och göra anmärkningar. Detaljplaneförslaget läggs fram offentligt när det blir färdigt hösten 2023. Den respons som lämnades in under beredningen av detaljplanen rapporteras och besvaras i rapporten om växelverkan.

Fortsatt planering och genomförande

En ändring av detaljplanen är aktuell för området vid Västerkullavägen. Detaljplaneändringen skapar förutsättningar för att bygga spårvägen och dess ändhållplats och preciserar spårvägens tekniska lösningar. I detaljplaneändringen för Mellungsbacka centrum utvecklas metrostationens omgivning till ett tätt regionalt närcentrum och en knutpunkt för trafiken. Även andra projekt för kompletteringsbyggande är aktuella i närområdet

Vid den följande planeringsfasen utarbetas gatuplaner och de närmare byggnadstekniska planer som byggandet kräver.

Stadstrafik Ab har ansvaret för att bygga avsnittet i Helsingfors, ordnar projektets genomförandeorganisation och utreder genomförandesättet.

27.09.2023

Ärende/6

Vanda stad förbereder konkurrensutsättning av sitt avsnitt som delas in i två genomförandeallianser. Helsingfors utreder möjligheten att delta i en allians eller att upphandla genomförandet av projektet på något annat sätt som en gemensam upphandling med Vanda.

Vanda stad har som mål att bygget av spårvägen inleds under 2024 och att projektet slutförs senast 2029. Avsnittet i Helsingfors byggs inom den perioden så att byggarbetet stämmer överens med byggandet av avsnittet i Vanda och övriga investeringar på området samt så att det går att inleda trafikeringen på den målsatta tidpunkt som fastställs tillsammans.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Tanja Sippola-Alho, stadssekreterare, telefon: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Yhteen veto Vantaan ratikan Helsingin hankeosuudesta
- 2 Vantaan ratikan hankesuunnitelma
- 3 Mellunmäen keskuksen kunnallistekninen yleissuunnitelma
- 4 Länsimäentien ja Jänkäpolun yleisasemapiirustus

Sökande av ändring

Kommunalbesvär, fullmäktige

Utdrag

Utdrag

Vanda stad

Bilagor till utdrag

Förslagstext

För kännedom

Stadsmiljönämnden
Stadsmiljönämndens miljö- och tillståndssektion
Stadsmiljönämndens sektion för byggnader och allmänna områden

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 11.09.2023 § 537

HEL 2023-008218 T 08 00 02

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Postadress
PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI93 2001 1800 2050 59
Moms nr
FI02012566

27.09.2023

Kaupunginvaltuusto hyväksyy Vantaan ratikan hankesuunnitelman ohjeellisena noudatettavaksi ja hankkeen Helsingin osuuden toteuttamisen siten, että

- raitiotien ja siihen liittyvän katuinfrastruktuurin arvonlisäveroton enimmäishinta on 15 miljoonaa euroa (Maarakennuskustannusindeksi 10/2022, pisteluku 128,37, 2015=100),
- kaupunki neuvottelee valtion kanssa valtionavusta hankkeelle syksyn 2023 aikana, ja
- toteutuksen ehtona on, että Vantaan kaupunki käynnistää oman hankeosuutensa rakentamisvaiheen.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 09 310 36154
tanja.sippola-alho(a)hel.fi

Kaupunkiympäristölautakunta 08.08.2023 § 393

HEL 2023-008218 T 08 00 02

Esitys

Kaupunkiympäristölautakunta esitti kaupunginhallitukselle Vantaan ratikan hankesuunnitelman hyväksymistä ohjeellisena noudatettavaksi ja hankkeen Helsingin osuuden toteuttamista siten, että

- raitiotien ja siihen liittyvän katuinfrastruktuurin arvonlisäveroton enimmäishinta on 15 miljoonaa euroa (Maarakennuskustannusindeksi 10/2022, pisteluku 128,37, 2015=100),
- kaupunki neuvottelee valtion kanssa valtionavusta hankkeelle syksyn 2023 aikana, ja
- toteutuksen ehtona on, että Vantaan kaupunki käynnistää oman hankeosuutensa rakentamisvaiheen.

Käsittely

08.08.2023 Ehdotuksen mukaan

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Anton Silvo. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

27.09.2023

Ärende/6

Lisätiedot

Anton Silvo, projektiinjhtaja, puhelin: 09 310 37489
anton.silvo(a)hel.fi

Postadress

PB 1
00099 HELSINGFORS STAD
kaupunginkanslia@hel.fi

Besöksadress

Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Telefon

+358 9 310 1641

Telefax

FO-nummer

0201256-6

Kontonr

FI93 2001 1800 2050 59

Moms nr

FI02012566